

i Jorden. Men uagtet jeg altsaa af disse Grunde ikke har noget tilovers for Vigbrændingen, og uagtet jeg har den Mening, at man i høj Grad maa respektere den Pietetsfølelse, som i Reglen bringer den afdødes efterladte til at ønske, at Liget nedlægges paa et Sted i en venlig Kirkegaard, hvor de kunne gaa hen og mindes den afdøde i Aærlighed, saa mener jeg paa den anden Side, at vi her befinde os paa et Omraade, hvor det er naturligt at overlade meget, for ikke at sige den afgørende Beslutning, til den paagældende selv. Og medens jeg for mit Bedkommende ikke vilde tænke mig, at jeg vilde beordre mit Vigbrændt efter min Død, saa ser jeg ikke, at jeg har nogen Besøjeelse til at være med til at forbyde andre at saa deres Vig brændte, naar de maatte ønske det, og jeg kan tænke mig forskellige Grunde, der kunde gøre det ønskeligt for Folk at tænke sig, at deres Vig blev brændt i Stedet for, at det sænkes i Jorden paa sædvanlig Maade. Der er en Omstændighed, som gør, at mange ere komne ind paa denne Vigbrændingstank, og det er den Maade, hvorpaa Gravene behandles, naar der er gaaet et vist Antal Aar, endda ikke saa overmaade lang en Aarrække. Naar 20 Aar ere gaaede, kastes i Reglen Kisten eller rettere sagt Kæsterne af den op paa Jorden, Knofler, Ben og Hjærnestaller o. s. v. kastes hen i en Krog, som kommer til at omfatte disse sorgelige Kæster, pøle mæle mellem hinanden, af forskellige Mennesker. Denne Tanke indeholder noget meget uhyggeligt for mange Mennesker, og jeg er overbevist om, at Tanken derpaa har skaffet Vigbrændingssagen ikke saa saa Venner. — Jeg tvivler om, at man gennem Behandlingen af det foreliggende Lovforslag vil kunne komme til at bestæftige sig med disse videregaaende Spørgsmaal, som ligge udenfor Rammen af det foreliggende Forslag, men paa den anden Side er jeg tilbøjelig til i Modsetning til det ærede Medlem fra Maribo (N. S. Varsen) at erkende, at der i Lovforslaget er nedlagt Tanker, som virkelig maa siges at være berettigede. Om den ærede Forslagsstiller altid har været saa heldig i de Udtryk, han har givet sine Tanker, om Bestemmelserne i Enkeltighederne ere hævede over Kritik, kan ganske vist være et Spørgsmaal; men i og for sig maa jeg for mit Bedkommende sympatisere med ham deri, at der er noget uretsfærdigt i, at afdøde, der ikke have hørt til den danske Folkekirke, med Hensyn til Begravelse ere stillede paa den Maade, hvorpaa de ere stillede, og det forekommer mig, at dette netop maa blive indlysende

efter, hvad den ærede Minister i denne Henseende har udtalt. Han har jo nemlig med stor Styrke villet hævde, at Kirkegaardene tilhørte Folkekirken; Personer, som ikke høre til Folkekirken, have ingen Ret, det er kun Folkekirken Gæsteventlighed, der gør det muligt for dem at blive begravede paa en Kirkegaard, og vel at mærke uden for Kirkegaarden kunne de heller ikke blive begravede. Udgangen for dem til at blive begravede afhænger altsaa efter denne Opfattelse fuldstændig af Folkekirken Naade. Jeg skal nu ikke indlade mig paa, hvorvidt denne Opfattelse af Kirkegaardene er rigtig eller ikke. Jeg har ikke undersøgt dette Spørgsmaal saaledes, at jeg i dette Øjeblik tør fælde nogen Dom derom, men jeg kan ikke nægte, at jeg har en Fornemmelse af, at denne Opfattelse af Ejendomsretten med Hensyn til Kirkegaardene hænger noget sammen med den efterhaanden dog noget antikverede Opfattelse, som gjorde sig gældende i gamle Dage, at der var en særlig Ejendomsret for Kirken med Hensyn til alt, hvad der stod i Forbindelse med den. Jeg tilstaar, at jeg har noget vanskeligt ved i dette Øjeblik at forstaa, at Kirkegaarde, som i den moderne Tid ere bragte til Veje gennem Skatter og Afgifter, der ere blevne lagte paa alle Kommunens Beboere, uden Hensyn til, om de hørte til Folkekirken eller ikke, skulde være Folkekirken i den Forstand, at de Kommune-medlemmer, der ikke høre til Folkekirken, slet ikke skulde have nogen Ret med Hensyn til disse Kirkegaarde, men, som sagt, jeg tør ikke i dette Øjeblik udtale nogen egentlig Mening derom. Hvis det imidlertid forholder sig, som den ærede Minister siger, at de Statsborgere, der ikke høre til Folkekirken, ere paa en Maade hjemløse eller retløse i Henseende til Begravelse, saa forekommer det mig, at det indeholder en virkelig Opfordring til for Alvor at tage det Spørgsmaal op, hvorledes der skal forholdes med Hensyn til Begravelser. Den ærede Minister sagde: Hvad Ulykke er der egentlig deri, at Folk, som ikke høre til Folkekirken, ikke kunne blive begravede paa Folkekirken Kirkegaarde med de Ceremonier, som høre til det Trossamfund, hvortil den afdøde hørte? Det maa, udtalte han, erkendes at være i sin Orden, at Folkekirken ikke kan finde sig i, at der paa dens Kirkegaarde øves kirkelige Ceremonier, som ikke stemme overens med Folkekirken egne Ceremonier. Jeg kunde fristes til at sympatisere med den sidste ærede Taler i, at Folkekirken ikke vilde lide noget i sin Værdighed ved at stille sig fordragelig overfor andre Trossamfund, forudsat, at der hverten i deres